

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P.|| VINCENTII|| BRVNI, SOCIE-||TATIS IESV,|| BREVIS
TRACTATVS|| DE SACRAMENTO|| POENITENTIAE,**

Bruno, Vincenzo

Coloniæ Agrippinæ, 1598

VD16 B 8664

De Circvmstantiis Peccatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59993](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59993)

POENITENTIAE. 15

morari in prava illa cogitatione, expressè volendo delectari in illa.

III. Etsi homo non se determinet, nec habeat expressam voluntatem se delectandi, tamen cum illi obijcitur prava cogitatio, & cognitam non abiicit, sed immoratur & delectatur in illa, quod peccatum propriè vocatur Delectatio morosa.

DE NUMERO PECCATORUM.

PRAETER species peccatorum, confiteri quoque debemus numerum, hoc est, quoties tale peccatū commiserimus, & si non meminerimus numeri, plus minus quantum memoriae occurret, aperiendus est. Et si nullo modo occurrat, dicat quanto tempore in peccato illo perseverauerit, & an solitus sit illud committere, quotiescunque dabatur occasio, & an occasio talis quotidie, vel aliquibus tantum vicibus in hebdomade oblata fuerit, patefaciendo quot vicibus id acciderit.

DE CIRCUMSTANTIIS

Peccatorum.

PRAE-

PRAETER species & numerum peccatorum, oportet quoque confiteri circumstantias, quæ in genere pos sunt reuocari ad quatuor capita.

Quorū primum est, quando circumstantia facit vt peccatum quod est veniale, fiat mortale, vt si quis ioco quippiam eripisset alteri, vt prouocaret eum ad blasphemandum, aut si furatus esset vnum album, cum intentione plura furandi, si potuisset: quæ voluntas facit, vt actus qui erat venialis, fiat mortalis. Item cum quis facit aliquid cum conscientia erronea, putans esse mortale, quod tantum est veniale, nam tali casu fit mortale.

SECVNDVM est, quando circumstantia mutat speciem peccati, vt videlicet actus, qui primo erat vnus speciei, fiat peccatum alterius speciei, vel duarum specierum. Nam v.g. peccatum carnis commissum cum coniugata, est adulterium, cum religiosa, vel per votum obligata, est sacrilegium.

TERTIVM, quando circumstantia multiplicat peccatum, nempe, vt idem actus plura in se contineat peccata, vt si quis vescatur carnibus die Veneris in Quadragesima, aut si quis opere

pere committens vnum peccatum, mente & intentione committat alterum.

QUARTVM est, quando necessarium est explicare circumstantiam propter satisfactionem, quam poenitens debet peragere, nempe, cum peccato coniunctum est aliquod scandalum, aut graue damnum, aut iniuria proximi, cui homo forte obligaretur ad satisfactionem aliquam.

Verum vt homo possit magis in particulari cognoscere has circūstantias, quas tenetur confiteri, animaduertat has 7. circumstantias, præcipue in confessione aperiendas.

Prima est personæ quæ peccat, vel cum qua peccatur, an sit libera, vel serua, virgo, vel coniugata, religiosa, ordini sacro vel alij voto obstricta, an affinitate vel consanguinitate cum altera persona iuncta.

II est facti, quod homo committit cōtra legem Dei vel proximi, quantum fuerit, verbi causa, furatus multum né an parum, magnam rem an paruam. An offenderit personam magnæ auctoritatis nec ne.

III. est loci, quam tribus casibus oportet confiteri, nempe, quando homo
vel

vel furatus est, vel effudit sanguinem, vel semen proprium cum peccato in Ecclesia, vel loco sacro.

III. Est mediorum, quibus homo vitatur in peccato committendo, ut an alios prouocarit ut socij vel adiutores essent in peccato committendo, qui non erant parati ad peccandum, aut si usus sit rebus sacris aut alijs rebus vetitis ad peccandum.

V. Est Finis, quem homo in peccato intendit, ut quando furatur arma ad aliquem occidendum, vel occidit aliquem ad furandum vel adulterandum. Et similiter, quando quid dicit vel facit, ad inducendum alios ad peccatum vel propter quemcunque alium peruersum finem & intentionem.

VI. Est modi, quem tenet in peccando. Num peccarit occultè, ac publicè cum scandalo aliorum. An inferendo vim, ut faciunt publici prædones, vel alijs modis, qui contingere possunt.

VII. Et vltima circumstantia est, Tèporis, ut si sub pœna excommunicationis prohibitum esset, ne quis certo tempore furaretur, aut iuraret falsum, aut alud peccatum committeret, tali casu non esset satis confiteri peccatum, sed obligaretur etiam confiteri, quo tempore peccauerit.

De.

Deniq; etiamsi peccare die festo non sit circumstantia necessario confitenda, tamen si quis in præcipuo aliquo festo, vt in die paschæ, die Veneris sancto vel eo tempore, quo homo à Deo singulare aliquod recepit beneficium enorme aliquod scelus patraret, securius videtur si talis circumstantia, que valde aggrauat peccatum aperiatur.

QVANDO CONFESSIO
sit nulla & iteranda.

PRIMVS Casus est, Defectus Examinis, quando Pœnitens multis grauatius peccatis, & multo tempore non confessus, ante confessionem cōscientiam suam non examinauit, nec aliquod studium adhibuit reuocandis in memoriam peccatis. Quo casu si Confessarius non supplet defectum Pœnitentis, Confessio nulla est: nam necessario aliquod peccatum, quod memoriæ non occurrerit, prætermittet, quod perinde est, ac si ex industria prætermisisset.

SECUNDVS est, quando Pœnitens in materia peccati mortalis in Confessione mentitur.

TERTIVS, quando studio omittit peccatum aliquod mortale, vel quod
iudi-